

EURÓPSKY PARLAMENT

2004

2009

Výbor pre rybné hospodárstvo

PREDBEŽNÉ ZNENIE
2004/2209(INI)

17.2.2005

STANOVISKO

Výboru pre rybné hospodárstvo

pre Dočasný výbor pre politické výzvy a rozpočtové prostriedky rozšírenej Únie v rokoch 2007-2013

o politických výzvach a rozpočtových prostriedkoch rozšírenej Únie na roky 2007-2013
(2004/2209/(INI))

Navrhovateľ: Paulo Casaca

PA_NonLeg

A. Úvod

Komisia vymedzila projekt „*finančného výhľadu na roky 2007 - 2013*“ týkajúci sa finančného rámca Únie pre všetky ciele a nástroje potrebné na jeho realizáciu. Za týmto účelom Komisia v júli 2004 predložila oznámenie (KOM(2004)0487) obsahujúce prístup, ktorý je zoskupený do štyroch prioritných okruhov: prvý okruh s názvom „trvalo udržateľný rozvoj“ sa týka hospodárskeho rastu a politiky zamestnanosti, druhý okruh týkajúci sa „zachovania a využívania prírodných zdrojov“ sa zaoberá oblasťou rybolovu, poľnohospodárstva a životného prostredia, tretí okruh sa zaoberá „občianstvom“ a nakoniec štvrtý okruh je venovaný Európe ako svetovému partnerovi, okrem vonkajšej dimenzie rybolovu, ktorý sa uvádza v 2. okruhu.

Financovanie rybolovu sa teda uvádza v 2. okruhu. Prvá časť tohto okruhu sa zaoberá vytvorením fondu určeného na podporu hospodárskeho a sociálneho rozvoja tohto odvetvia a spoločenských žijúcich v pobrežných oblastiach, v rámci trvalo udržateľného hospodárenia so zdrojmi rýb. Druhá časť sa týka opatrení na finančnú podporu riadenia spoločnej politiky rybolovu, najmä činností, ktoré sa snažia posilniť kontrolu dodržiavania pravidiel spoločnej politiky rybného hospodárstva (SPRH), zhromažďovanie údajov potrebných na vypracovanie vedeckých stanovísk ako aj posilnenia týchto stanovísk, na ktorých je založené zachovanie zdrojov rýb a opatrenia vzťahujúce sa na vládnutie. Nakoľko ale Komisia zatiaľ nepredložila návrh o tomto druhom nástroji, nie je vhodné, aby sa toto stanovisko zaoberalo podrobne s touto témou.

Oznámenie Komisie teda predstavuje dôležitú etapu v rozvojovej stratégii formulovanej v Lisabone a Göteborgu.

B. Štrukturálna dimenzia

Komisia plánuje pre SPR výdavky vo výške 7,6 miliárd eur, z ktorých je 4,963 miliárd určených pre štrukturálnu dimenziu Európskeho fondu pre rybolov. Táto dimenzia nahrádza bývalý „*Finančný nástroj na usmerňovanie rybolovu*“ (IFOP), ktorý v rokoch 2000 - 2006 dosiahol 4,2 miliárd eur (vyjadrený podľa hodnotových ukazovateľov z roku 2004)

Poskytovanie finančných súm sa uskutoční na základe prevodu. Suma naplánovaná na dosiahnutie 1. cieľa sa prevedie na základe aktuálneho ročného historického percentuálneho podielu: pre krajiny bývalej pätnástky bude pre rybolov percentuálny podiel v rámci 1. cieľa stanovený na 1,84% z národného HDP, zatiaľ čo pre desať ostatných krajín, respektíve nové členské štáty bude tento percentuálny podiel stanovený na 1,70%.

C. Odvetvie rybolovu

- Ex post hodnotenia IFOP-u za roky 1994 - 1999 vykazujú nedostatok realizačných nástrojov na zníženie nadbytočnej kapacity flotily Spoločenstva, z dôvodu nedostatočnej vôle členských štátov a komplexnosti uplatňovaných opatrení.

So zreteľom na znepokojivý stav veľkej časti obchodných zásob rýb sa tento problém stáva prioritným, nakoľko je spojený s hospodárskymi, sociálnymi a environmentálnymi nákladmi. Prístup, ktorý je potrebný zvoliť na riešenie tohto problému, musí zohľadňovať princípy

udržateľnosti a opatrenia na zachovanie zdrojov, akými sú plány na obnovu alebo finančná podpora prispôbeniu kapacít zdrojom, účasť príslušných strán, opatrenia na obmedzenie negatívnych dopadov na životné prostredie alebo akcie, ktoré napomáhajú zlepšeniu hygieny, bezpečnosti a kvality výrobkov.

- Odvetvie akvakultúry naďalej zápasí s problémom konkurencieschopnosti, produktivity, udržateľnosti a dodržiavania zdravotných, hygienických alebo environmentálnych noriem. Závislosť vo vzťahu k niektorým druhom a miestam výroby ešte viac posilňuje túto negatívnu tendenciu. Nevyhnutné sú investície na modernizáciu a diverzifikáciu odvetvia ako aj opatrenia napomáhajúce znižovať zdravotné a environmentálne riziká. Malé a stredné podniky, najmä podniky z nových členských štátov požadujú od Spoločenstva dostatočnú finančnú podporu, aby sa mohli prispôsobiť svetovému trhu.
- Malé a stredné podniky spracovateľského odvetvia v regiónoch závislých od rybolovu ohrozuje v súčasnosti tendencia koncentrovať toto odvetvie do veľkých agropotravinárskych skupín. Zosilnenie hospodárskej súťaže, pokles zásobovania a zdravotné alebo hygienické požiadavky ešte viac prehlbujú ich hospodárske ťažkosti. Prioritnými sú teda investície na podporu reštrukturalizácie a udržateľnosti odvetvia, aby sa zlepšila úroveň jeho ponuky a aby bolo prínosom pre miestnu ekonomiku.
- Obnovenie zásob nevyhnutne hospodársky vplýva na obyvateľov pobrežných oblastí, kde existuje len málo hospodárskych alternatív. Sociálno-hospodárske opatrenia musia sprevádzať finančné prostriedky na podporu rozvoja a diverzifikácie dotknutých zón. V záujme dosiahnutia rozvojových cieľov je potrebné podniknúť iniciatívy týkajúce sa zamestnanosti, preorientovania a podpory väčšieho významu činností spojených s rybolovom.

D. Kontrola činností rybolovu

Činnosti na posilnenie kontroly dodržiavania pravidiel SPRH, zhromažďovanie údajov potrebných na vypracovanie vedeckých stanovísk ako aj posilnenie týchto stanovísk, na ktorých sa zakladá zachovanie zdrojov rýb a opatrenia týkajúce sa vládnutia, patria do 2. rubriky.

Naďalej je veľmi potrebná kontrola a finančná podpora musí byť zameraná na zlepšenie vedeckých stanovísk prostredníctvom regionálnych poradných rád (RPR), ale takisto sa musí podporiť výkonnejšia kontrola na národnej úrovni a úrovni Spoločenstva.

Hypoteticky, vo finančnom rámci navrhnutom Komisiou je finančná podpora vedeckej a kontrolnej oblasti naďalej nedostatočná, najmä od obdobia rozšírenia a so zreteľom na potreby spojené s výskumom.

Je potrebné pripomenúť, že s rozšírením Spoločenstva sa Baltické more dostáva do zodpovednosti EÚ, s výnimkou malej časti patriacej Rusku. Po pristúpení Rumunska a Bulharska to bude platiť aj v prípade Čierneho mora.

E. Zjednodušenie

V záujme zjednodušenia bolo financovanie rybolovu zahrnuté do jedinej rozpočtovej rubriky. Vonkajšia dimenzia rybolovu je okrem toho zahrnutá do balíka pre rybolov.

Takisto boli racionalizované nástroje: na jednej strane je to nová štrukturálna časť nazvaná „*Európsky fond pre rybolov*“ (EFR) a na strane druhej financovanie „opatrení“ týkajúcich sa politik na zachovanie zásob, kontrolu, vedecké stanoviská, vládnutie a vonkajšiu dimenziu. Stanovením prioritných línií sa má v zásade uľahčiť efektivita financovania.

F. Finančné opatrenia

Je nevyhnutné posilniť financovanie opatrení na zachovanie zásob, kontrolu, vedecké stanoviská a vládnutie.

Výbor si želá prehĺbenie záväzkov v environmentálnej oblasti, najmä pokiaľ ide o financovanie zavedenia programu „Natura 2000“, nakoľko tieto záväzky sa uvádzajú len veľmi stručne.

Vládnutie a vonkajšia dimenzia si okrem toho vyžadujú dostatočné zdroje na zachovanie a dokonca podporu konkurencieschopnosti.

Výbor berie na zreteľ nedávny vstup pobaltských krajín do Európskej únie, v dôsledku čoho je potrebné zlepšiť kontrolné opatrenia, opatrenia na vládnutie a zhromažďovanie údajov.

Rovnaké výzvy sa dajú očakávať aj v prípade budúceho rozšírenia v roku 2007, kedy sa Rumunsko stane členom Únie a Čierne more sa následne stane súčasťou výsoštných vôd Spoločenstva.

Návrhy:

Výbor pre rybolov vyzýva Dočasný výbor pre politické výzvy a rozpočtové prostriedky rozšírenej Únie na obdobie 2007 - 2013, aby ako gestorský výbor začlenil do svojho návrhu uznesenia tieto návrhy:

1. domnieva sa, že celková suma vyčlenená pre balík opatrení v oblasti rybného hospodárstva nevyhovuje požiadavkám na uplatnenie kritérií stanovených v rámci reformy spoločnej politiky rybného hospodárstva (SPRH) z roku 2002, ktoré odzrkadľujú zložité úlohy, ktoré musí tento sektor riešiť, napr. výskum a konverzia.
Poukazuje na skutočnosť, že pre spotrebiteľov je rybné hospodárstvo zdrojom potravy, zatiaľ čo pre rybárov, ich komunity, majiteľov lodí a priemysel je to zdroj príjmov a zamestnanosti. Zdôrazňuje, že nedostatočné financovanie môže spôsobiť hospodársky úpadok v prímorských oblastiach, ktorý je príčinou vysokých verejných výdavkov na sociálne programy a pomoc pri hľadaní zamestnania, ktoré sa zameriavajú na náhrady škôd spôsobených stratou zamestnania.
Považuje za dôležité, aby sa na zachovanie morských ekosystémov vyčlenili výrazne väčšie finančné prostriedky;
2. verí, že rozpočet na rybné hospodárstvo by tiež mal zohľadniť rozpočtové dôsledky ďalšieho rozšírenia a že je nevyhnutné, aby sa zabezpečila pridaná hodnota výdavkov

Spoločenstva. V tomto zmysle poukazuje na to, že okrem spolufinancovania môžu členské štáty využívať vlastné finančné prostriedky na financovanie opatrení Spoločenstva a poskytnúť ďalšie finančné prostriedky na prispôbenie svojich schopností dostupným zdrojom, v súlade s právnymi predpismi o štátnej pomoci;

3. verí, že pracovné podmienky pre osoby, ktorých zamestnanie súvisí s rybným hospodárstvom, by mali byť predmetom hlavného záujmu a že na dosiahnutie primeranej úrovne rovnakých príležitostí, bezpečnosti a hygieny na lodiach by mali byť poskytnuté finančné prostriedky. Zdôrazňuje, že posúdenie sociálneho zabezpečenia rybárov sa musí prejaviť v primeranej finančnej podpore. Aj keď súhlasí s tým, že by mali existovať obmedzenia v súvislosti s akýmkoľvek nárastom rybolovnej činnosti, ktorá nie je trvalo udržateľná, domnieva sa, že sa musí zohľadniť cieľ, ktorým je podpora modernizačných opatrení, predovšetkým v prípadoch poskytovania pomoci nevyhnutnej na zachovanie rybolovu v malom, ktorého zaniknutie by malo nepriaznivé účinky na ochranu prírody;
4. víta úsilie o zjednodušenie a decentralizáciu financovania rybného hospodárstva. Domnieva sa však, že v rámci tohto zjednodušenia a zosúladenia s postupmi štrukturálnych fondov by sa však mala zohľadniť potreba koordinácie a synergie s ostatnými finančnými nástrojmi Spoločenstva, či už v rámci rozvoja vidieka alebo štrukturálnych opatrení, a zväziť potreba zníženia administratívnej záťaže pre všetky programy;
5. zdôrazňuje potrebu aspoň zachovať hornú hranicu rovnajúcu sa 1,24% stropu vlastných zdrojov, pričom podporuje zvýšenie horného stropu vlastných zdrojov.
6. upozorňuje na to, že v prípade, ak Rada zníži strop vo výške 1,24%, Parlament by mal zamietnuť navrhovaný finančný výhľad;
7. domnieva sa, že spoločná politika rybného hospodárstva (SPRH) stanovená v návrhu v rámci okruhu 2 - „ochrana a správa prírodných zdrojov“ - by mala byť prioritou Európskeho parlamentu vzhľadom na zameranie sa na trvalo udržateľný rozvoj, ktorý je jedným z cieľov lisabonskej stratégie;
8. zdôrazňuje naliehavú potrebu vyčleniť na výskum v oblasti rybného hospodárstva, ustanovený v okruhu 1 ako súčasť siedmeho rámcového programu, takú sumu rozpočtových prostriedkov, ktorá zabezpečí minimálnu vedeckú podporu potrebnú na rozhodovanie inštitúcií Spoločenstva, a to najmä Komisie
9. považuje celkovú sumu prostriedkov vyčlenených na SPRH, uvedenú v okruhu 2, vo výške 7900 miliónov eur (2007-2013) pri ročnom navýšení o 3% z 909 miliónov eur v roku 2006 na 1125 miliónov eur v roku 2013 za neprijateľnú, keďže nezodpovedá ani potrebe nových členských štátov, ani európskej dvadsaťpäťky. Bez zabezpečenia potrebných finančných prostriedkov nie je možné reformovať SPRH na základe trvalo udržateľného rozvoja.
10. súhlasí s presunom Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo (EFF) ako štrukturálneho fondu pre oblasť rybného hospodárstva z okruhu 1 za podmienky, že sú zaručené aspoň finančné prostriedky na celé programovacie obdobie stanovené v súlade s medziinštitucionálnou dohodou zo 6. mája 1999.

11. podporuje zachovanie prednostného postavenia finančných prostriedkov vyčlenených na medzinárodné dohody o rybolove.

POSTUP

Názov	Politické výzvy a rozpočtové prostriedky rozšírenej Únie na roky 2007-2013	
Číslo postupu	2004/2209(INI)	
Gestorský výbor	FINP	
Výbor požiadaný o stanovisko dátum pridelenia	PECH 15.9.2004	
Rozšírená spolupráca		
Navrhovateľ dátum vymenovania	Paulo Casaca 1.09.2004	
Prerokovanie vo výbore	21.9.2004	24.11.2004
Dátum schválenia pozmeňujúcich návrhov	24.1.2005	
Výsledok konečného hlasovania	za:	21
	proti:	0
	zdržal(i) sa:	3
Poslanci prítomní na konečnom hlasovaní	James Hugh Allister, Elspeth Attwooll, Niels Busk, David Casa, Luis Manuel Capoulas Santos, Zdzisław Kazimierz Chmielewski, Carmen Fraga Estévez, Ioannis Gklavakis, Ian Hudghton, Georg Jarzembowski, Heinz Kindermann, Henrik Dam Kristensen, Albert Jan Maat, Rosa Miguélez Ramos, Philippe Morillon, Seán Ó Neachtain, Willi Piecyk, María Isabel Salinas García, Struan Stevenson, Dirk Sterckx, Catherine Stihler, Daniel Varela Suanzes-Carpegna	
Zástupcovia prítomní na konečnom hlasovaní	Paulo Casaca, Ambroise Guellec, Carl Schlyter, Czesław Adam Siekierski	
Zástupcovia (čl. 178 ods. 2) prítomní na konečnom hlasovaní		